

BERAM, unutrašnjost crkve Sv. Marije na Škrilinama

majstor Vincent iz Kastva, što je zapisano na juž. zidu nad bočnim vratima. Pretpostavlja se da su uz njega slikala bar dva suradnika. Najveća je kompozicija (8 m dužine) *Poklonstvo Triju kraljeva* na sjev. stijeni s mnoštvom likova u svečanoj povorci u slikovitu krajoliku. Među mnogim prizorima ističu se *Adam i Eva*, *Kolo sreće* i osobito *Mrtvački ples*, gdje kosturi plešu s osobama svih staleža. — Beramske freske, svojim opsegom ali i kvalitetom, vrhunski su domet domaćega zidnog slikarstva u Istri.

LIT.: B. Fučić, Meštri u Bermu, Bulletin JAZU, 1958, 2. — V. Ekl, Beramski reljef, ibid., 1960, 2—3. — M. Prelog, Neki grafički predlozi zidnih slikarija u Bermu, Radovi OPU, 1961, 3. — B. Fučić, Istarske freske, Zagreb 1963. — Znanstveni referati povodom 500-godišnjice dovršenja zidnih slika, Beram 1974, Bulletin JAZU, 1974, 1. — B. Fučić, Vincent iz Kastva, Zagreb—Pariz, 1992. Ma. Š.

BERAMSKI BREVIJARI, dva iluminirana rukopisa iz XV. st. u Narodnoj i univerzitetskoj knjižnici u Ljubljani. 1. *Ms. 161*, vjerojatno pisan za crkvu u Bermu u Istri gdje je u XV. st. bio u upotrebi. Inicijali glag. slova izvedeni su crvenom, žutom, zelenom i modrom bojom u ornamentima prepleta, lišća i bisera. Minijature prikazuju Sv. Petra i Andriju u čamcu, Sv. Barbaru, Obrezanje Kristovo i Sv. Petra i Pavla. 2. *Ms. 1963*, također pisan vjerojatno u Istri, bio je u XV. st. upotrebljavan u Bermu. Inicijali izvedeni crnom, crvenom, žutom i zelenom bojom s motivima prepleta, trolista, polupalmeta i cik-cak crtama. Devetnaest svetačkih likova, prikazano vrlo naivno i pučki dekorativno (Sv. Mihovil, alegorija Crkve s lavom i golubom, Sv. Bartol i dr.), dokazuju da su rad seoskoga pisara.

LIT.: I. Milčetić, Hrvatska glagoljska bibliografija, Starine JAZU, 1911, 33. — F. Stelč, Umetnost v Primorju, Ljubljana 1960. A. Bad.

BERBEROVIĆ, Osman, slikar (Bijeljina, 25. VII. 1928). Završio je studij na Akademiji u Zagrebu 1956; specijalni tečaj nastavio kod M.

Tartaglie. Izlaže od 1959. Njegovo slikarstvo, obogaćeno iskustvima ekspresionističkoga i nefigurativnog izraza, usmjereno je na istraživanje kromatskih vrijednosti (*Tri gracije*, 1973). Samostalno je izlagao (sa suprugom Marikom Šafran-Berberović) u Zagrebu (1964, 1970, 1978) i Čakovcu (1970). Bavi se medicinskom ilustracijom.

LIT.: J. Depolo, Plodovi eksperimentiranja, Vjesnik, 25. IV. 1964. — D. Horvatić, Dvije izložbe, Telegram, 6. V. 1964. — J. Baldani, Koloristički doživljaj Osmana Berberovića (katalog), Zagreb 1978. D. Hé.

BERČIĆ (Brčić), Petar, graditelj i klesar (druga pol. XV. st.). Rodom iz Bribira. U Šibeniku je imao radionicu i primao na nauk učenike. S Andrijom Alešijem gradio je 1453. kapelu obitelji Crnata u crkvi Sv. Ivana Krstitelja u Rabu, a s Jurjem Dalmatincem radio 1455. i 1457. na šibenskoj katedrali te potpada pod utjecaj njegova stila. U istomu je gradu isklesao biforu s grbom na kući obitelji Šporčić te gotičke portale kuće Tobalović i biskupske palače. Ugovorio (1457) gradnju novoga pročelja crkve Sv. Šimuna u Zadru, od kojega se sačuvao samo ugaoni pilastar a pripisuju mu se kipovi Sv. Stošije i Sv. Zoila (sada na Stalnoj izložbi crkvene umjetnosti u Zadru), vjerojatno iz niša toga pročelja. Samostalno gradio i u Pagu (1459), a s A. Alešijem popravljao je trošni zvonik splitske katedrale.

LIT.: P. Kolendić, Stube na crkvi sv. Ivana u Šibeniku, Starinar, 1923, str. 84, 87, 88, 93. — K. Stošić, Katedrala u Šibeniku, Šibenik 1926. — Isti, Galerija uglednih Šibenčana, Šibenik 1936, str. 8. — C. Fisković, Nekoliko dokumenata o našim starim majstorima, VjAHD, 1949. — Isti, Zadarski sredovječni majstori, Split 1959, str. 21, 26, 37, 47—50, 102. — M. Montani, Juraj Dalmatinac i njegov krug, Zagreb 1967, str. 32, 45, 59, 65, 71—73. — I. Fisković, Neki vidovi djelovanja Jurja Dalmatinca u Šibeniku i Splitu, Radovi HIJZ, 1981, str. 128, 154. D. Ki.

BERENSON, Bernhard, am. povjesničar umjetnosti (Vilnius, Litva, 26. VI. 1865 — Firenca, 7. X. 1959). Završio studij na Harvard University u